

Biblioteca Reg

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

— Tinere, astăzi sînt de o vîrstă cu voi. Implinim zece ani!

RECOMANDAT EXPRES

Adresa: Domnului Alecu Pogonide — Vlașca... și Teleormanul, New York, America.

Adresa retur: Ilie Stan Girjoiu — Sufleteii de Sus, România.

Data poștei: 23 August.

Să trăiți, coane Alecule, și care bucurie la dușmani să fie.

Doresc ca aceste rânduri să vă găsească în cele mai fericite clipe ale afacerilor dumneavoastră. Aflați despre mine că sînt amărît și plin de necazuri, ceea ce aș dori să aflu și despre dumneavoastră că o duceți bine și că nu m-ați uitat.

Eu și familia mea, coane Alecule, aniversăm în ziua de 23 August a 10-a comemorare de cînd ne-a ajuns cuțitu la os și a 8-a aniversare de cînd dumneavoastră, din motive patriotice, ați părăsit par avion iubita noastră țară pe care cu pricepere și onoare ați condus-o, spre bucuria și folosul tuturor romînilor din familia dumneavoastră și a familiilor înrudite. Oh, coane, dacă s-ar fi găsit și pentru mine un locșor în avionul dumneavoastră! Măcar și pe coadă mă cuibăream, că, vorba aia, mai bine chiabur american liber, decît chiabur român îngrădit. În schimb, pe conu Mișu l-a urmărit ghinionul. Tocmai în clipa în care încerca să se elibereze spre America, a avut pe neașteptate o pană de motor cu niște milițieni, așa că a aterizat forțat în altă parte. Asupra lui s-au găsit, în afară de soție și cumnat, cîteva sute de dolari, sterline, monede de aur și alte scumpe amintiri de familie cu care se ocupa bietul conu Mișu.

Acu o săptămînă m-am întîlnit cu consoarta dumnealui, coana Virginica. Eleganță ca totdeauna: purta pălăria aia pe care și-a cumpărat-o în 1927 la Paris, iar în picioare pantofii de mireasă. Mi-a explicat ea că e mai politic să se îmbrace așa, cu alte cuvinte e mai bine să i se plîngă de milă decît să sară în ochi. Coana Virginica se ocupă actualmente cu „vînd și cumpăr”. Cumpără fiole străine, le îndoaie cu apă, și le revinde pe sub... pe sub copacii înfloriți! În timpul liber, coana Virginica vinde și alte mărunțisuri: sfaturi practice pentru ai noștri, și zvonulețe pe care trebuie să le jansăm planificat.

Acu o să te miri, coane Alecule, de unde cunosc eu termenii ăștia. Să nu care cumva să intri la idei c-aș fi trecut de partea lor. Nu. Dar acu vreo doi ani, finul meu care lucra la sfat, (primărie fără noi), a dres el ce-a dres, și m-a retrogradat de la clasa 15 hectare minim, la clasa 4 hectare maxim, așa că ajunsei mijlocăș, funcție cu care reușii să intru în gospodăria colectivă, și acolo, după cum v-am spus, am învățat toți termenii ăștia, pînă în ziua în care am fost evidențiat ca sabotor și pus în cadrul disponibil împreună cu finul meu de la sfat, care a trebuit să dea socoteală pentru niște socoteli la casierie de care n-a putut da socoteală.

Sînt două luni, coane Alecule, de cînd m-am îmbolnăvit de gălbînare și avui și un acces de ficat. Conu Georgică m-a asigurat că toate complicațiile astea sînt de natură electrică, adică mi-au venit cînd s-a introdus electrificarea în sat. Se poate să aibă dreptate și în alte sate, unde s-a făcut electrificarea, o mulțime de oameni de-ai noștri au avut accese asemănătoare. Să știi, coane Alecule, că nouă, ăștora, cu prea multe hectare, nu ne priește curentul!

Acu vreo trei săptămîni intrai iar într-un bucluc. Cînd am aflat că la gospodăria colectivă s-au scos peste 2.000 kg la hectar, o adevărată batjocorire a tradițiilor noastre strămoșești care nu permit să se scoată mai mult de 500—600 kg, m-a luat cu amețea, de-a

trebuit să ies în uliță, să trag puțin aer rece. Am încercat eu să mă liniștesc, mîngîindu-mă singur: „Ah! Dacă ar veni ai noștri!” Se vede treaba însă că mă mîngîiai cu glas prea ridicat, așa că pînă să vină ai noștri au venit ai lor... Pe urmă am mîncat cîteva zile sendviciuri cu hrană rece. Mi-au dat apoi drumul ca să mă pot prezenta la procuratură, unde mi se făcuse mai de mult un proces de nepredare a cotelor.

Cu cotele a fost o poveste întregă. Nu le putusem preda, că le îngropasem prea adînc în pămînt, și pînă să ajung eu la ele au ajuns ei înaintea mea. D-aia trebuie să mă prezint acum înaintea lor.

Am dat și pe la conu Jenică să-i cer un sfat. Mai bine nu intram în casă. L-am găsit întins pe canapea, galben lălmie, cu comprese la inimă și cu „Vocea Americii” la cap. Coana Valerica tocmai îi dădea o halbă cu valeriană să-l mai liniștească. „Ce s-a-ntîmplat, coane?” zic. „N-ai auzit radio? zice. La Geneva e pericol de-mpăcare. Pierdem Asia”. „Ei, zic, și ce vă alarmați? Ați nierdut dumneavoastră atîtea fabrici, ce mai contează acolo o Asia?”

Bietul conu Jenică, mereu suferind. Barem de vreo zece ani încoace, de cum intrăm în luna august începe conu Jenică să bolească și cînd ajungem în ziua de 23 e totdeauna consult de medici la căpătîiul său. I se fac injecții, frecții, masaj, pînă își recapătă circulația, pîlsul și respirația. Conu Jenică zice că nu se îndrăvinește pînă nu-și recapătă și fabricile că alea e singura lui respirație. După ce și-a mai revenit, m-a bătut pe umeri și mi-a spus: „Măi, Stane, măi, nu fi necăjit. Că și așa, amărît, tot nu ajută la nimic”.

Apoi conu Jenică și-a îmbrăcat haina și a plecat grăbit. Avea o întîlnire cu oamenii dumisale: conu Niki Semata, fost la Finanțe în 38, conu Mitruș Călăreșu, fost la Sănătate în 39, conu Valeriu Vagonli, fost la Comunicații în 37, și conu Tilică Mihalcea, fost prim în 34, fost vice în 36, fost guvernator în 42, fost arestat în 46. Au mai fost și alții de-ai noștri, pe care 23 August i-a lovit în profesia de bază, și azi este de profesie fără.

Așa că în aceste momente, cu sufletul zdrobit, mă gîndesc la scumpa noastră țărișoară și la regiunile ei pitorești: „Astra Romîină”, „Anglo-Romîină”, și banca „Romînească et nepoții”. Coane Alecule, dacă oi trăi ziua aia mare să vă mai văd pe la noi în comună, să pătrundeți prin capătul din stînga satului că-n cel din dreapta e S.M.T.-ul și gospodăria colectivă și e mai bine să nu dați cu ochii de ele, ca să nu vă faceți sînge rău chiar din prima zi.

Altceva ce-aș putea să vă mai scriu, coane Alecule? Oh, de-ar veni odată ziua aceea ca să vă pot spune verbal prin ce am trecut și ce-am pătimit. Dar nu văd, coane — asta vorbind între noi — nici o salvare. Crește țara asta, crește de parcă ar hrăni-o cu drojdie de bere.

Cu aceasta, coane Alecule, închei scrisoarea și cu ocazia lui 23 August, care ne-a despărțit pe mine de dumneavoastră și pe dumneavoastră de moșii, vă urez sincerele mele condoleanțe.

În așteptarea deznădăjduită a dumneavoastră, vă îmbrățișez cu trup și suflet și interese.

Al dumneavoastră în vecii vecilor, amin,

Ilie Stan Girjoiu

P. conf. I. AVIAN

— Lasă, dom'le, că nu rezistă mult...

Sună zvon de bucurii

CÎNTEC ÎN STIL POPULAR
— 2 voci —

Muzica: GH. BAZAVAN

Versuri: ION SOCOL

Allegretto

1. Spu - ne i - ni - mioa - ră, spu - ne, Spu - ne cîn - tec ne - ntre - cut
2. Zi de Au - gust, zi mă - rea - ță, Zi de do - uă - zeci și trei
3. Zi de Au - gust, zi cu soa - re Prins în i - nimi ti - ne - rești
4. Zi de Au - gust, zi mă - rea - ță Cînd so - sești în ori - ce an

Spu - ne cîn - tec ne - n - tre - cut și spu - ne
Zi de do - uă zeci și trei măreată
Prins în i - nimi ti - ne - rești, cu soare
Cînd so - sești în ori - ce an măreată

Că - n - tr-un miez în miez de va - ră Via - ța bu - nă a - nce - put
Ești cu - nu - nă pen - tru via - ța Și iz - vo - rul viu al ei
Frint - ai ne - gre le ză - voa - re Și ne - ai lu - mi - nat fe - resti
A - fli mai pu ti - nă cea - ță, Spi - cul mai voi - nic în lan

Via - ța bu - nă a - n - ce - put
Și iz - vo - rul viu al ei
Și ne - ai lu - mi - nat fe - resti
Spi - cul mai voi - nic în lan

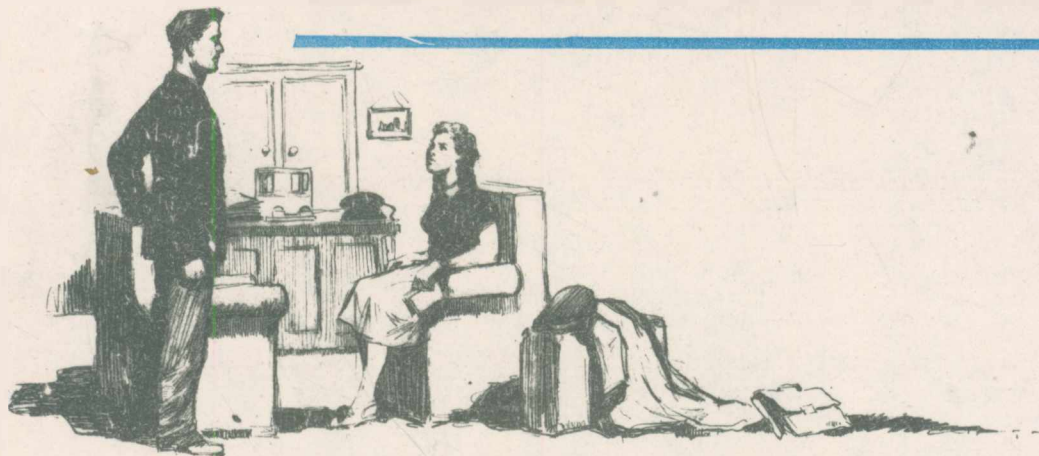
As - tăzi pen - tru - a ze - cea oă - ră Gla - suri mii și mii Su - nă pe - ste
Tu ești mai - ca noa - stră dra - gă Ne - ai crescut, ne - ai dat pu - teri Și - a - min - ti - rea
Bravi os - tași ve - niți din ste - pe Ni te - au dat în dar Și - au ves - tit că
Ma - sa la os - pe - țe - i pli - nă Gîn - dul de nădejdi ni - i plin Și cîn - tăm cu

1. 2. 3. 4. rit. f
ta - ră su - nă, Su - nă zvon de bu - cu - ri.
ta ne lea - gă De - a - le tă - ri pri - mă - veri.
via - ța - n - ce - pe Și te - au pus să - i fii ho - tar.
vo - ie bu - nă Că ni - i traiul mai se - nin!

Su - nă zvon de bu - cu - ri.
De - a - le tă - ri pri - mă - veri. Că ni - i traiul mai se - nin!
Și te - au pus să - i fii ho - tar

1945
Reforma
agrara

de SILVIU

Geamantanele aşteptau încă lângă uşă. Erau două valize simple, deasupra căror pardesiul mototolit amintea pe călătorul abia picat.

În faţa biroului masiv, de stejar, cu şapca puţin dată pe ceafă, inginerul-şef, noul inginer-şef Dragu, asculta zimbitor avalanşa de cuvinte cu care-l luase în primire responsabilă culturală a sindicatului, o fetişcană cu cozi castanii şi urme de pistrii pe nă-sucul cîrn.

— De obicei, spuse ea, să n-aveţi nici o grijă, o să vă obişnuiţi numaidecît la noi. Oamenii-s de treabă, prietenoşi... Dumneavoastră unde aţi mai lucrat pînă acum?

— Păi... la Bucureşti. Tot la o filatură. Am stat acolo patru ani.

Fata îl privi cu atenţie. Fără semnul de la bărbie nu i-ai fi dat mai mult de 35 de ani.

— Zicea nea Pande...?

— Care „nea Pande“? se interesă inginerul.

— De la sindicat — şi se opri îmbujorată. Aşa e că dumneavoastră n-aveţi de unde să-l ştiţi. Tovarăşul Băltan e preşedintele sindicatului.

— Şi „nea Pande“?

— Păi tot dumnealui e: tovarăşul Băltan. Aşa s-au obişnuit oamenii să-i spună.

— Aşa? Dar dumitale cum îţi zice? o iscodi el pe sub sprîncenele stufoase. Dumitale cum îţi spun oamenii?

— Uşă! Ştiţi, am jucat acu' un an într-o piesă. Îmi zicea Uşa. Se vede că tovarăşilor mei le-a plăcut, că aşa mi-a rămas numele. Uneori îi mai luăm la rost. Şi eu şi nea Pande. Ce tot una-două „nea Pande“? Ne facem de ris cu atîta familiarism. Ce-o să zică lumea?...

Se uită la faţa mereu zimbătoare a inginerului.

— Dar, ia spune, cu serbarea de diseară cum e?

— Tocmai d-asta m-a şi trimis nea Pan... vreau să spun tovarăşul preşedinte. Să vă dau invitaţiile.

Se opri încurcată, cu ochii la cele două geamantane:

— Cîte?... Una?... Ori două?

— Una singură... Ce să fac cu două?

— Tovarăşul preşedinte zicea că să veniţi şi cu soţia.

— Aşa?! Inginerul încercă să pară deznădăduit.

Îmi pare foarte rău, dar pînă acum nu m-a cerut încă nimeni de bărbat. Şi dacă mă cere, nu mă dă mama. Straşnică femeie. O s-o cunoaşteţi în curînd. Îndată ce mă instalez, o aduc aici.

— E bătrînă?

— Nu prea. Şaizeci şi cinci de ani.

— Mama are şaizeci şi trei. E cu doi ani mai mică. Da-i trecută tare. Şi tuşeşte. S-a îmbolnăvit cît a lucrat în blestemata aia de magazie, la „des-făcătoare“.

Inginerul o privi ţintă.

— Aici, la Filatură?

— Aici, aici! oftă fata. Din douăzeci şi cinci şi pînă acu' zece ani, în patruşpatru. Cînd cu „focul“. A fost un foc! Începu să-i explice. Boierii. Ei l-au pus. Foştii proprietari. Mişu Vartiade cu stîrpiura aia de fră-su... Nu Bomby, al de rupe acum bilete la cinematograful din colţ. Vartiade, mijlociul, ăla de-a fugit cu mă-sa în America, ăla a pus focul.

Noroc că n-a ars decît Administraţia şi vreo două-trei magazine, că nu s-a întins focul... Altminteri...

O clipă, în ochii albaştri, puţin oboşiţi, ai inginerului încremeni o expresie ca şi cum dintr-o dată nori grei ar fi venit să întunece soarele după-amiezii lui august.

Dragu făcu gînditor cîţiva paşi prin cameră şi, deodată, pentru prima oară, fata îşi dădu seama că inginerul-şef şchioapătă.

— Bietul om! se gîndi. Şi nea Pande, că doar el, cine altul, o trimisese cu invitaţiile. „Să danseze“! Şi dacă o fi oboşit de drum? „Ehe, eu la vîsta lui“...

Inginerul se opri în dreptul ferestrelor deschise. Cîteva minute păru că ascultă gînditor la zvonul de glasuri şi risete ce veneau din parc, amestecate vag cu ritmul săltăreţ al unui cor pe mai multe voci.

— Aveţi şi cor, se întoarse din nou zimbitor inginerul-şef.

— Avem! se mindri fata. Cincizeci de oameni. Dirijează Angheluţă de la „ringuri“. Am ieşit palmeii pe raion. Şi echipă de dansuri, şi orchestra avem. I-auzi cum repetă...

Se uită la inginer ca şi cum şi-ar cerut iertare.

— Vă rog să mă scuzaţi. Trebuie să mă duc. M-aşteaptă tovarăşul preşedinte...

— O clipă, o rugă el, nu vrei să-mi spui şi mie programul? Uite, văd aici „Focul“, piesă într-un act. Asta ce mai înseamnă?

— Nu ştiu, zău, dacă n-ar fi mai bine s-o vedeţi diseară jucată. Aşa, povestită... ştiu şi eu. Fata se codi o clipă. Ea am scris-o.

— Dumneata?

— Da! Prima oară cînd scriu o piesă. Altminteri, poezii am mai publicat cu în ziarul d-aici. Teatru e mai greu... Mai ales că-i vorba de o întimplare adevărată.

— Întimplare adevărată?

— Aşa a fost... Mi-a povestit-o mama. Ştiu toţi oamenii... sint de atunci zece ani... Era într-o noapte de vineri. S-a zvonit că intră sovieticii. În ziua aceea, pe patroni nu i-a văzut nimeni.

Pe şosea, din pricina norului de praf ridicat de autocamioanele cu hitlerişti care se retrăgeau, nu se zărea la doi paşi. Din cînd în cînd, alte o companie vlăguită, îşi croia anevoie drum spre linia ferată. Căii se pîticneau, cădeau, răsturnînd che-soanele. Se auzeau comenzi răstite, injurăturile cele mai cumplite şi, uneori, răpăiala scurtă a unui pistol automat.

De cîteva zile, frontul se apropia. Bubuituri surde scuturau din ce în ce mai aproape pămîntul, iar noaptea, dincolo de marginea de salcîmi a oraşului, fîşii late de lumină despicau văzduhul.

Şi, deodată, în noaptea aceea, peste bubuiturile care nu mai conțineau, una mai puternică, pe undeva pe aproape, făcu să sară în tîndări fe-

Desen de A. POCH

GEORGESCU

restrele Filaturii. Urmă alta, apoi alta. În depăr-
tare clănțani scurt o mitralie.

În fabrică, jos, la subsol, în magazia de baloturi,
Nică asculta descumpănit exploziile care nu mai
conteneau.

Era un flăcău înalt și osos, cu o urmă de port
țărănesc flendurind pe el, într-un amestec întâmplă-
tor și pestrîț de zdrențe.

Cînd ungător, cînd cărător cu spinarea, Nică ăsta
se aciuse de cităva vreme aici la Filatură.

N-avea pe nimeni în oraș. Nici casă. De dormit,
dormea și el pe unde apuca.

Băiat bun și priceput, altminteri. Păcat că n-a-
pucase nici o meserie. Unde s-apuce? Cu ce? Mai-
că-sa, undeva la țară, o amărîtă de văduvă cu nouă
copii. Tot ce cîștiga Nică, ei îi trimitea.

N-avea pe unde dormi și se aciuse prin fabrică.
Își făcea un culcuș jos, la magazie, între stivele
de bumbac. La un loc cu șobolanii. Nu-l știa nimeni.

Cînd a bubuit o dată, Nică s-a apropiat de o-
blon, încercînd să deslușească un semn măcar, în
bezna de afară. Nimic. Un timp nu s-a auzit decît
pașii santinelii, patrulind pe dinaintea magaziei! Pe
urmă, nici atît!

Așipise sus pe stivă cînd a auzit din nou pași
Un felinar a trecut o clipă, legănîndu-se pe dina-
lîntea oblonului, și-o cheie s-a răsucit scurt în broască.

Nică abia a apucat să sară în ascunzătoare.
Un gând îl străfulgeră.

— Hoții!

În clipa aceea glasul lui Vartiade îl țintui locului

— Nu acolo, dobitocule!... N-auzi?... Aici, aproa-
pe, lângă balot.

Pe dîra de lumină dintre două baloturi, Nică
desluși formatul elegant al unui pantof alături de
pereche ponosită de bocanci cazoni.

— Chibriturile, domn caporal! spuse cineva.
Poftim chibriturile.

Urmă o pauză. Cîteva clipe numai și, deodată, o
lumină galbenă începu să joace pe tavanul înnegrit
de fum.

— Ce facem, dom' director? întrebă o a treia voce.
Sus nu mergem?

— Sus? Ce să căutăm sus?

— Păi, cu războaiele cum rămîne? Lor nu le fa-
cem de petrecanie?

— N-aveți voi grijă. Tavanul parcă ce așteaptă!
E lemn uscat. Lemn bun, mă! Tii, da' arde bum-
bacu' ăsta! Să ardă! Nimic să nu cadă în mîna lor.
Las' să facă ei altele... cu proletarii... cu poporul...

Ușa se trînti și dintr-o dată Nică se pomeni singur.
În magazie era lumină ca ziua. Focul se în-
tîndea cu repeziune. De la un balot la altul. Șo-
bolanii alergau înnebuniți.

Cît ai clipi, Nică se trezi sus, pe stivă. La oblon.
Sfărîmă cu o rangă ivărul și începu să smulgă scîn-
durile.

— De ce? De ce au pus foc?... Pentru ce?

Simți că-l cuprinde o minie grozavă...

— Să faci altele, ai?... Cu poporul?... Cu pro-
letarii?

Se repezi sărînd peste baloturi, prin flăcări, pînă
la locul unde știa extingtorul. Se întoarse spre sti-
vă și cit ai clipi o spută a'bî prinse a acoperi
flăcările.

Apucă ranga și începu să rostogolească baloturi,
de sus, peste cele aprinse.

Două ceasuri s-a luptat Nică cu focul. Sărea, împin-
gea de sus cu ranga, cu picioarele, balot peste
balot. Mașinile, războaiele de sus, toate trebuiau
salvate de pîrjol. Nu mai vedea nimic de fum. Și
atunci...

Aici fata se opri din povestit.

— Vedeți, spuse ea, aici, în piesă, există un mo-
ment pe care oricît m-aș strădui, n-am să vă pot
face să-l înțelegeți. Nu, zău, trebuie neapărat să-l
vedeți pe Voinea în rolul lui Nică.

— Pe cine?

— Pe Voinea. Sergiu Voinea, de la „laminoare“.
El îl joacă pe Nică. Vă spun, e un moment acolo...

— Continuă! o rugă inginerul-șef.

— Și atunci, un balot mare de bumbac, rostogo-
lit de undeva de sus, îi prinse piciorul.

— Interesant! continuă inginerul zîmbind amar.
Ăsta-i finalul piesei? Nu e prea trist?

— Vedeți? Asta fiindcă n-ați văzut piesa. Ar tre-
bui să-l vedeți mai întîi pe Voinea.

— Da' cine e Voinea ăsta, frate?

— Nu v-am spus? Logodnicul meu. Și pe urmă
nici măcar nu-i ăsta sfîrșitul...

— Atunci, poftim! Să ascultăm mai departe.

— Cîteva ceasuri mai tîrziu l-au găsit oamenii
prins sub baloturi. Abia mai sufla. Fața, miinile,
tot corpul, numai rîni. Piciorul...

— Și mai departe?

— Nu știu. Nici mama nu știe. Se spune că,
tîrziu de tot, după ce a ieșit din spital, s-ar fi
apucat de învățtură.

— Așa!...

Inginerul-șef Dragu se ridică anevoie din fotoliu.
Șchiopătînd, se apropie de fereastră și o deschise
larg. În parc, vrăbiile înveselite țopăiau pe lângă
baziaul rotund în care se ogîndeau norii trecători.

— Spune-mi, se adresa el pe neașteptate, Voinea
ăsta, logodnicul dumitale, nu e cumva băiatul me-
canicului Zaharia Voinea?

— Dar ce? Îi cunoști pe nea Zaharia?...
Inginerul Dragu zîmbi ușor.

— Vag... Am lucrat și eu p-ajci... Demult... Cînd
ungător... cînd cărător cu spinarea... Acum zece
ani...

Și inginerul Nică Dragu nu voi să spună mai
multe.

Scara era serbare.

PE PUNTE

ZECE ANI DE

de VERONICA PORUMBACU

Un vas pe Neva înghețată.
În jur orașul larg deschis.
Și tunuri ce-au vestit odată
plămăda-niia-a unui vis.

Esti lângă tun. Pari și mai scundă
pe punte, sub un cer solemn.
Prin lumea veche, fumegindă,
de-aici porni întiul semn.

Da: de pe-această punte-anume
au tras matrozii spre palat.
Și de ecoul lor în lume,
palatele au tremurat.

...Pe-atunci tu te jucai în tindă,
în casa unui moș flămînd,
ce n-a prea înțeles ce limbă
grăise tunul răsunînd.

Dar din pînutul de sub crește
de unde Horea se născu,
primise din bătrîni ca zestre
un umblet drept ce-l ai și tu.

Te vîd acum: ești președintă
de colectivă-n Apuseni.
Tot drumul nostru larg spre țintă
de-aici se luminează prin vreme.

Și-n nouă sute cînzeci și-unu,
mîngi, pe-un vas din Leningrad,
cu mina bătucită, tunul
de greul luptei însemnat.

Pe-același vas, privind spre mare
cu ochiul oțelit, tăcut,
cresc azi ostașii vieșii care
pe Aurora s-a născut.

Asediul, palele furtunii
trecură peste-acești ostași,
cînd înc-o dată soarta lumii
se hotăra aci-n oraș.

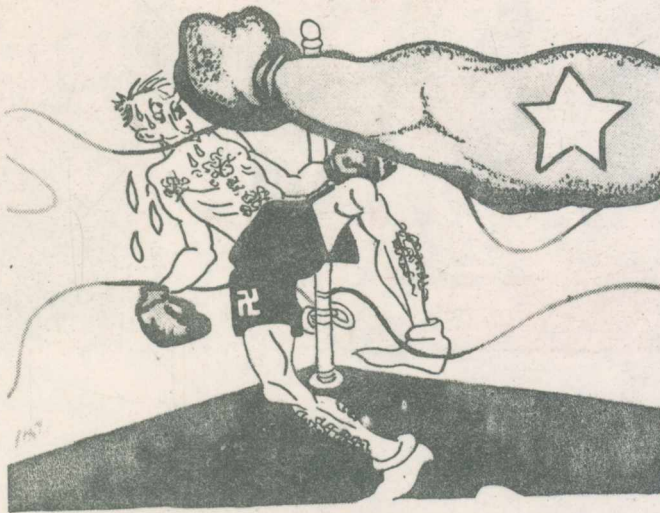
Ca delegată-ai fost trimisă:
la Leningrad îi vezi pe chei.
Tu, calea tot prin ei deschisă,
să știi s-o aperi ca și ei!

Să știi să-ți aperi pacea casei
și grîul nesfîrșit din lan,
foșnirea ierbii mătăsoase
și viitorii voștri ani!

Și, ca soldat ce nu se pleacă,
să stai de veghe, să răspunzi!
Căci nu-ți iubești copiii, dacă
orăzmașii nu-i urăști de-ajuns!

Să știi că și de tine, iată,
atîrnă soarta lumii azi.
Fii demnă, dar, e-ai fost o dată
un oașpe al acestui vas!

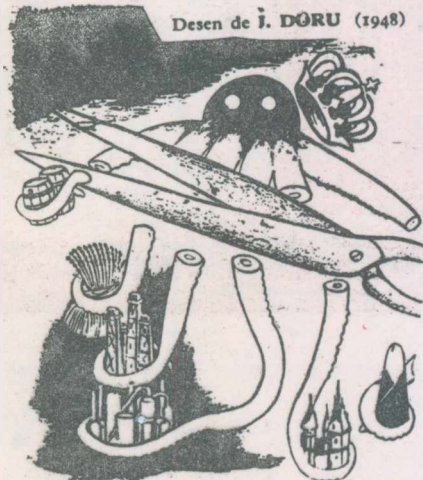
Desen de I. ROSS (1945)

Încasează... lovitura de grație.

Prin Hotărrea Consiliului de Miniștri
de a se confiscă bunurile Hohenzollernilor
s-a pus capăt celui mai revoltător jaf din
istoria poporului român.
(Ziarele)

Desen de I. DORU (1948)

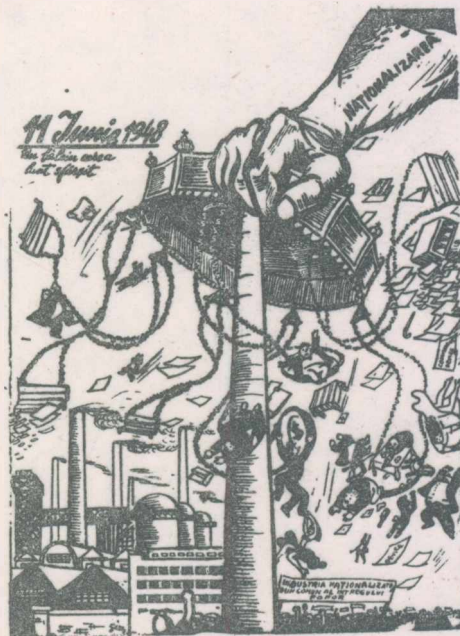
Tentaculele caracatiței au fost tăiate.

„MANIERELE“ PERFECTULUI UCIGAȘ

Desen de CIK DAMADIAN (1952)

RIDGWAY: — Condoleanțele mele...

Desen de M. GION (1948)

de MİRCEA PAVELESCU

*Copilul meu, tu care te-ai născut
Odată cu puterea populară
Intr-un sfârșit înfierbîntat de vară
Ai astăzi, cum se zice, un trecut.*

*Sub ochii tăi mirași s-a împletit
O luminoasă țesătură vie
De basm, istorie și poezie;
Sînt anii tăi pe care i-ai trăit.*

*Cînd au bătut la porțile cetății
Tovarășii lui Pavel Korceaghin
Ai respirat fără să știi, din plin,
Ozonul cel mai pur al libertății.*

*Intr-un amurg sosi în casa noastră
Un sovietic. Tîmplele-i cărunte
Și cicatricea largă de pe frunte
Iluminau privirea lui albastră.*

*Și și-a șoptit—în calmul fapt de seară—
Privind către mormanul de ruine:
— „Aci va crește-o școală pentru tine
Și-un parc înmugurit de primăvară.“*

*Apoi în jurul tău au început
Minunile ca macii să-nflorească
Și prin grădina lor sărbătorească
Intocmai ca un lujer ai crescut:*

*O bunicuță care-nvață carte...
Un bec aprins care veghează-n sat...
O țesătoare ajunsă deputat...
Ce vastă epopee fără moarte!*

*Azi ne-ncordăm cu sufletele pline
Pentru minunile de mai tîrziu
Și cînd va bate ceasul cenușiu
Care va hotărî să nu mai fiu
Vreau să trăiesc și să palpît prin tine*

Desen de NELL COBAR (1946)

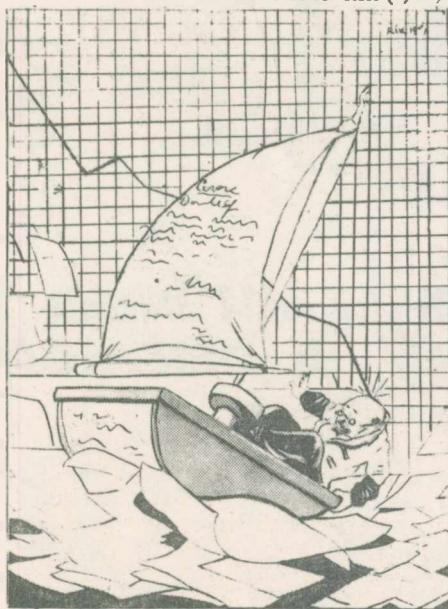
MARELE MOȘIER: — Te pui tu cu mine pe chesiia agrară?

Desen de EUGEN TARU (1950)

N-am unde s-o mai pun, mi-s brațele pline...

Desen de A. RIK (1950)

GRAFICUL BIROCRATULUI

Desen de A. LUCACI (1950)

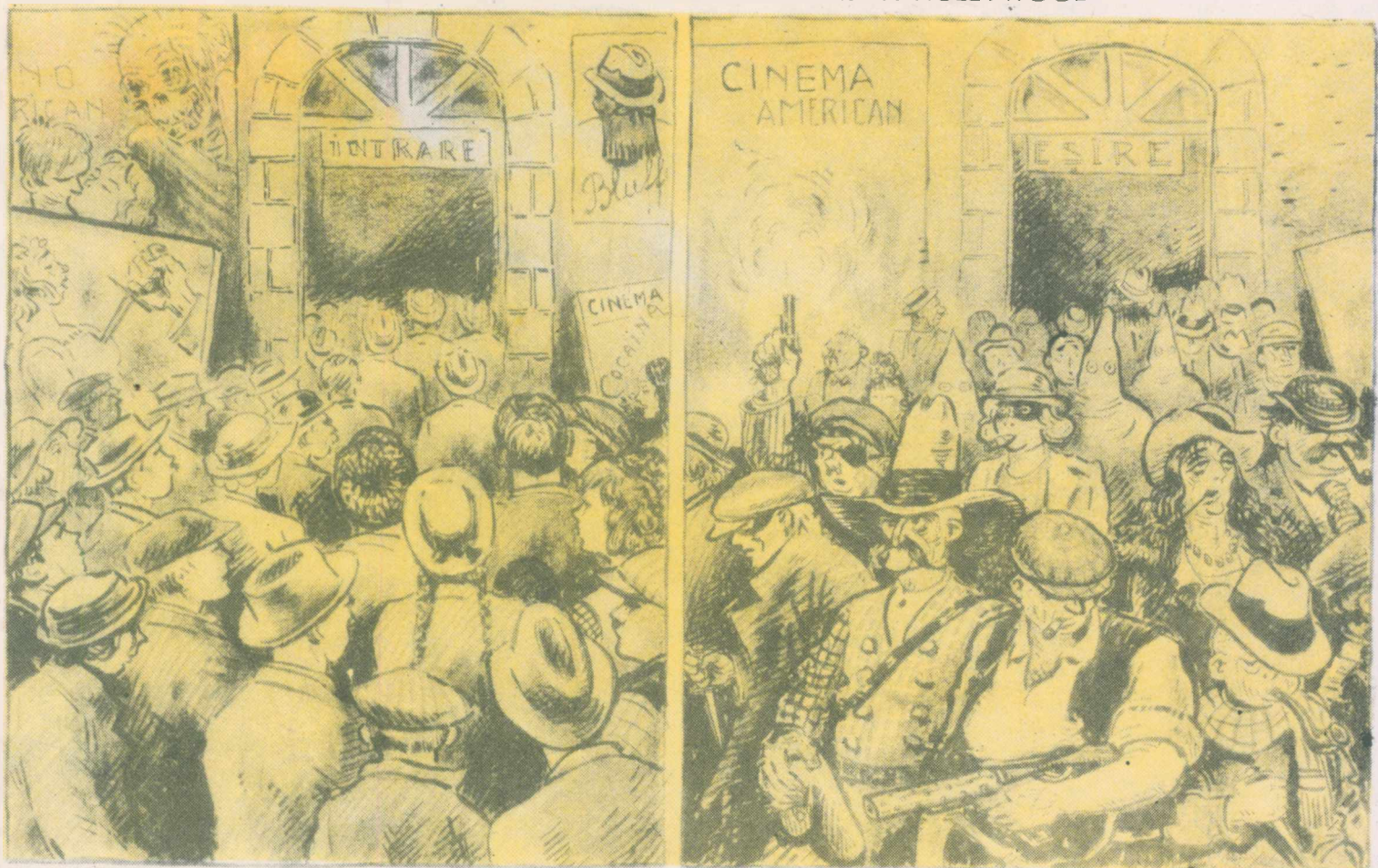

— Bate, e departe Gospodăria agricolă colectivă „Drumul lui Lenin“?
— Nu, drept înainte, acolo unde e grîul mai mare!

1949
IULIE
Primo
G.A.C.

GOSPODĂRIA
AGRICOLĂ
COLECTIVĂ

—...!?!

PRODUCĂTORUL: — Asta zic și eu educație!

Desen de B'ARG

POPORUL FRANCEZ NU VREA SĂ INTRE IN „ARMATA EUROPEANĂ” A PENTAGONULUI AMERICAN

de M. EDEL

Din Wall Street a pornit porunca: să se facă „armata europeană”. Și marii strategii ai Pentagonului s-au adunat în sala de consiliu. Încorsetați în elegantele lor uniforme înstelate, ei chibzuiesc îndelung cu arătătoarele la timp. Tăcerea e solemnă. Dar șeful statului major general o întrerupe brusc.

— Gentlemen, cuvîntă el, aforismul lui Napoleon „pentru a face război trebuie bani, bani și iar bani”, este și astăzi valabil. Și bani avem, slavă Wall Street-ului, destui. Dar alți comandanți iluștri au afirmat, și mai afirmă încă, că „infanteria este regina războiului”. Și infanterie nu avem. „Băieții” noștri au demonstrat în Coreea că nu vor să lupte. Rămîne deci să formăm o armată alcătuită din soldați disciplinați europeni gata să moară pentru America.

Așa s-au născut speranțele în „armata europeană” a Pentagonului american.

Pe hîrtie, rețeta era simplă: atîta carne (de tun) englezescă, atîta franțuzească, atîta italienească, etc.; plus o strășnică porție de ardei iute, german, care să dea ciorbei—pardon, „armatei europene”—un pronunțat gust hitlerist.

Expediată peste Atlantic pe calea undelor, ideea „armatei europene” a stîrnit un entuziasm delirant în sinul guvernelor „interesate”. Sateții Wall Street-ului urlau de bucurie și se felicitau reciproc. Li se cerea, e drept, un ocean de sînge tînăr. Dar sîngele îl va vărsa poporul, iar miliardele de dolari făgăduite în schimbul singelui...

S-au strîns deci degrabă la Paris, unde au semnat și parafat un tratat și un protocol militar secret, în care se prevedea în amănunt compoziția „armatei europene” după rețeta Pentagonului, cu echipament, reglement, muzică și drapel european.

De o tot atît de înfăcșărată primire nu s-a bucurat însă ideea „armatei europene” din partea popoarelor chemate să furnizeze car-

nea de tun. Dimpotrivă, cînd fu să puie bucatării Pentagonului zeama la foc, ia carnea de unde nu-i!... Englezii, francezii, italienii, belgienii, refuzau să-și dea carnea pe mina casapilor de la Washington.

În felul acesta, a izbucnit o pîruială în lege între imperialiștii americani și guvernele dolarizate europene. Cele mai cumplite atacuri s-au dezlîntuit asupra Franței. Injurii, calomnii, șantaj și amenințări au curs ca ploile repezi de vară pe capul bieteii Marianne. Senatorii americani, în frunte cu președintele Comisiei afacerilor externe, Connally, au răcnit: „Franța trebuie să-și facă datoria!” Revista de lux a monopolisților yankei, „Life”, a prezentat-o ca pe o prostituată, care, după ce viră în ciorap un cec de un miliard, îl mai și ocărăște pe „client”—în persoana Departamentului de Stat — și-i strigă: „Go home!”... Distinsa comentatoare a ziarului „New York Times”, Anne O'Hare McCormick, a urlat: „Să se accentueze presiunea asupra Franței!... Să i se strîngă șurubul!”

Mai scria de altfel același „New York Times” că „Franței îi trebuie un guvern tare care să poată sili poporul să se sacrifice”.

Cînd colo, ce să vezi?... În loc ca Laniel să silească poporul să se sacrifice, poporul a preferat să-l sacrifice pe Laniel, ca și pe Bidault, care făcea atît de frumos sluj în fața mai marilor de la Washington!... Iar succesorul la președinția consiliului de miniștri francez, Mendès-France, pretinde ca Tratatul de la Paris să fie modificat pe ici-pe colo.

În Adunarea Națională, însă, modificat-nemodificat, Tratatul de la Paris are toate șansele să rămînă neratificat. Numai social-democrații lui Guy-Molet, merepiștii lui Georges Bidault și alți fideli supuși ai M. S. Dolarului sint gata să meargă pînă în pinzele albe, pînă la neagra trădare de patrie, de dragul „armatei europene”. Drept care, dincolo de ocean mugetele s-au umflat cumplit. La Senat și în Camera Reprezentanților, în presă și la radio, șantajul a luat

forme violente: Ori intrați în „armata europeană”, ori înarmăm pînă-n dinți pe Adenauer, ba și pe Franco. Ii înarmăm nu cu puști și cu tunuri, ci cu bombe lacrimogene, cu bombe hidrogene, cu bombe patogene. Se va alege praful și pulberea de Franța.

Dar Marianne e o fată încăpățînată. Nu vrea nici în ruptul capului să se facă soră de cruce cu crucea încîrligată a Germaniei neo-naziste. Geaba i-a amintit, ca să-i dea curaj, însuși președintele Eisenhower, de glorioasele lupte din vremea revoluției de la 79, de bătălia de la Marna... Geaba i-a zis că „are fibra morală dezintegrată”. Fibra ei morală nu este dezintegrată. Și tocmai de aceea nu vrea Marianne să se integreze în „armata europeană” cu o Germanie neo-nazistă reintegrată.

Au luptat, e drept, eroic „sanchiloții”, dar nu împotriva unor popoare, ci împotriva împăraților și regilor, pe care Franța revoluției îi împiedica să doarmă.

A luptat poporul francez, trădat de guvernării lui, cu un cald patriotism și mari sacrificii, în rezistență, pe vremea celui de al doilea război mondial — dar împotriva ocupațiilor germani, împotriva fascismului, pe care Washingtonul îl dorește astăzi învîtat și la nevoie amplificat.

La 23 august poporul francez sărbătorește eliberarea Parisului de sub ocupația germană. Și iată că ocupații fasciști americani ordonă Adunării Naționale franceze ca pînă la 23 august să ratifice Tratatul de la Paris, care împuternicește pe generalii hitleristi, criminali de război reabilitați, să reocupe Franța în fruntea „armatei europene”.

Poporul francez nu este însă predispus la sinucidere. Și nu va intra în Wehrmachtul cu sos european al Pentagonului.

„Armata europeană” șchioapătă. „Armata europeană” a rămas în pană. Și marii strategii ai Wall Street-ului chibzuiesc, în elegantele lor uniforme înstelate și cu arătătoarele la timp, la un alt plan...

IN LUMINA FAPTELOR

NEBUNII IN LIBERTATE

Dintr-o statistică publicată de Asociația Națională pentru Sănătatea Mintală, reiese că, în S. U. A., circa nouă milioane de persoane sînt atinse de boli sau tulburări nervoase. 790.000 de asemenea bolnavi sînt tratați în spitale sau case de sănătate. Restul circulă în libertate.

În deplină libertate circulă și numeroși ziaristi americani. Iată, de pildă, cum o aduce din condei un distins economist din redacția cotidianului „Washington Star“:

„A bea multe cafele înseamnă pur și simplu să faci jocul comuniștilor, a căror influență se întinde pe tot globul pămîntesc. Comunismul internațional operează în fel și chip ca să-și atingă nefastele scopuri. De aceea, prostul obicei al unora de a-și lăsa lucrul la anumite ore, ca să-și facă tabietul cu o cafeluță, constituie o vină gravă, dacă nu și un act de sabotaj, pentru a duce apă la moara comuniștilor“.

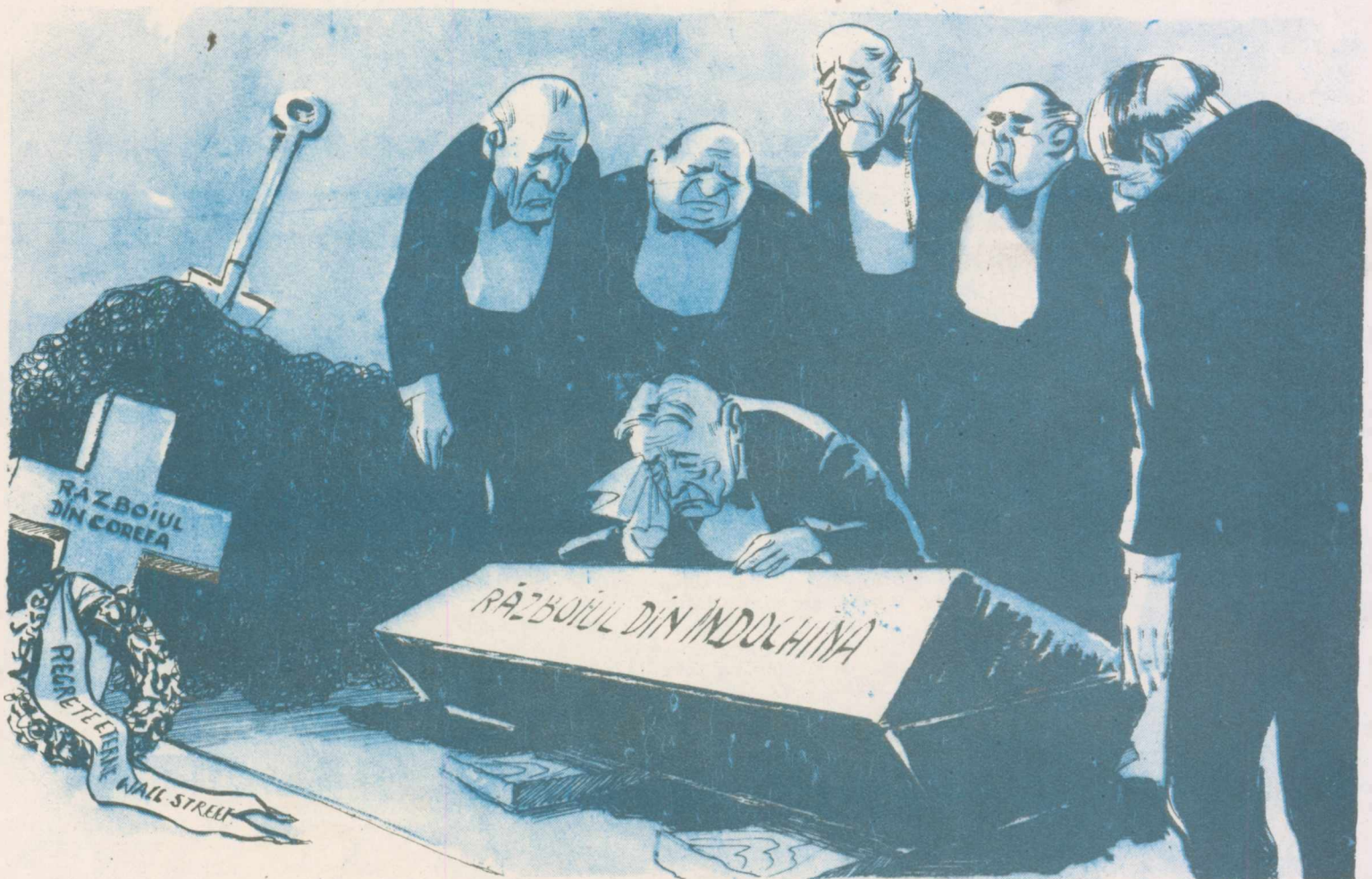
Dar cel mai teribil și mai machiavelic ajutor al comunismului este „zgomotul produs de automobilele și camioanele fără eșapament“, despre care un mare psihiatru american scrie în „Los Angeles News“ că „irită nervii în cel mai înalt grad“, și adaugă: „Rușii încearcă să ne provoace astfel repetate șocuri nervoase, pentru ea să ne pierdem capul cu totul“.

La cine se referă psihiatru cînd vorbește de pierderea capului? La cine face aluzie? La McCarthy? Nu ne vine să credem, dar exclus nu e...

BARONUL MÜNCHAUSEN (citind presa americană): — Aoleul Dacă-i vine cuiva în cap să le strîngă într-un volum, s-a dus dracului toată faima mea.

DOLIU LA WALL STREET

Desen de CIK DAMADIAN

DULLES: — Am făcut tot ce am putut ca să te salvez, prieten scump!

DE CE A LESINAT NEA FANE

de VIRGIL PUÎCEA

— Fugi, frate Stamate, de-aici! Unde vezi tu „atitudine nejustă“?

— La mata, nea Fane. Se poate să pretinzi că femeile...

— Nu eu pretind asta, frate. E lucru demonstrat de știință. Femeia nu poate sta pe aceeași treaptă cu bărbatul. E mai slabă, mai... puțin inteligentă, n-are energia și nici spiritul de organizare al bărbatului.

— Nu-i adevărat, nea Fane! Uite la noi în uzină. Cam un sfert din muncitori sînt femei și nu ne fac de rîs.

— Da? Dar ia spune-mi cîți frunțași și inovatori avem noi?

— Vreo douăzeci, cred!

— Cam atît. Ei, bine, toți sînt bărbați. Nici o femeie! Și asta fiindcă pentru o inovație îți trebuie energie, imaginație, inteligență, într-un cuvînt cap!... Cap bărbătesc!

— Da? Dar cam cîți codași avem?

— Păi, vreo opt-nouă.

— Și din aștia, una singură o femeie! Cum se face? Sau și ca să fii codaș e nevoie de cap bărbătesc?

— Ei da, desigur, sînt și printre bărbați fel de fel de oameni. Uite, de pildă, chiar directorul nostru Negosescu. Din cauza lui, întreprinderea noastră e codașă. Dar de ce să-l iei pe el ca unitate de măsură? Ia-l pe directorul de la „Flacăra“ din Cluj. De cinci ani sînt frunțași pe ramură de producție.

— Știi că pe el îl aduce la noi director? Ca să lichideze rămînerea noastră în urmă.

— Pe directorul de la „Flacăra“? Bravo! Acu', să te ții! Cînd o veni ăla ai să vezi ce-i aia „bărbat“!

— Păi vine. Astăzi vine. Și a spus că la ora unu toți șefii de sectoare, împreună cu Planificarea și Contabilitatea să fie la el în cabinet. Fiecare va face un raport concret: situația planului, lipsuri, greutăți, propuneri. Scurt! Nimeni nu vorbește mai mult de zece minute.

— Ahahaha! Imi place! E energic și deștept. Se simte, frate, pantalonul! Vezi, o femeie n-ar putea...

— Nea Fane, eu am auzit că și la noi în uzină ar putea fi femei inovatoare, dar cu o singură condiție.

— Care?

— Să nu mai fii mata responsabilul cabinetului tehnic.

— Cum?... Dar... Ascultă, tovarășe, te rog să ai o atitudine justă. Eu nu-ți permit!...

— Nu te supăra, nea Fane...

— Ce „supărat“? Ce „nea Fane“? Ce-mi stai aci pe cap și mă ții din lucru? Vezi-ți, te rog, de treburile tale. Ei, drăcie!

Stamate s-a strecurat binișor pe ușă. În urma lui, Fane Marinescu a mai tunat încă, în auzul pereților:

— Încă unul pe care l-a zăpăcit nevasta. Și acum vine și face pe feministul. Da' cu mine nu-i merge. O să...

Dar n-a mai apucat să spună ce anume „o să“, fiindcă în ușă a apărut o fetișcană subțirică, bălaie, în salopetă.

— Dumneavoastră sînteți tovarășul Marinescu Ștefan?

— Așa-mi zice!

— Sînteți responsabilul cabinetului tehnic?

— Mda! Sint!...

— Știi, eu lucrez la strungărie...

— Să fii sănătoasă!

— ...și m-am gîndit la o inovație!

— Altă treabă n-ai?

— Poftim?

— Mai bine ți-ai vedea cumsecade de lucru. Fără rebuturi.

— Eu nu dau rebuturi. Sînt frunțașă.

— Să fii sănătoasă. Atunci de ce te ții de fleacuri? Crezi că ce-ai făcut dumneata acolo e inovație?

— Păi, nici nu v-ași uitat.

— Las' că mă uit eu. Da' știu dinainte că am dreptate. Așa sînteți voi femeile: ce viseați noaptea, credeți că e o inovație ziuă!

— Bine, dar...

— Și hai s-o pun pe hîrtie, și hai cu ea la Marinescu, că d-ai-a-i el responsabilul cabinetului tehnic...

— Vedeți că...

— ...și eu să stau să-mi pierd timpul cu toate bazaconiile astea. Nu, tovarășico. Nu merge așa. Ascultă-mă pe mine. Pentru o inovație trebuie cap nu glumă. Cap bărbătesc! Uite, am aici una pentru piesele ce se lucrează la bormașină. E făcută de un anume Popovici. Găsești în ea tot ce vrei: imaginație, îndrăzneală, inițiativă. Și toate astea sînt calități bărbătești, tovarășă! Dar, dacă ții neapărat, eu te-aș sfătui să discuți întîi cu Popovici ăsta. Trebuie să pice din clipă-n clipă, că l-am chemat ca s-o punem la punct și să-i dăm drumul. Vorbește-i, cere-i sfaturi... Dumneata pe cine cauți?

Întrebarea din urmă se adresa unei femei voioase care tocmai intrase.

— Apoi cu tovarășul Marinescu am treabă.

N-ai fi chiar mata?

— Ba eu sînt. Ce poștești?

— No, c-am fost venit pîntru inovație.

— Alta!... Știi ce, tovarășelor? Treceți dumneavoastră mline. Acum am foarte multă treabă. Aștept pe cineva pe care l-am chemat.

— D-apoi că și pe mine m-ați fost chemat!

— Pe dumneata? Te-am chemat eu? Pentru ce?

— Pentru inovație. Ziceați că să-i dăm drumul, că mere!

— Inovația dumitale? Care inovație?

— D-apoi a cui alta. A mea, pîntru bormașină!

— Dumneata?... Cum, dumneata?... Nu se poate!... Cum te cheamă?

— Popovici!

— Popovici? Dumneata ești I. Popovici?

— Da, eu! Popovici Ioana!

— Aha!... Mda!... Desigur!...

— Atunci inovația?...

— Poftim?... A, da!... Inovația!... Da, desigur... E... cum să zic?... E bună!... Ca idee e bună!

— Ca idee!

— Desigur, ca idee! Că, în ceea ce privește punerea ei în practică, sînt unele lucruri care... hm!... Mă-nțelegi?

— Nu prea!...

— Uitel!... Cum să-ți spun... Aha! Uite, sistemul ăsta de prindere a plăcii. Asta nu merge.

— D-apoi că inginerul nost' zicea că, mere!

— Ingerul? Ce se bagă el? De ce s-amestecă?

— No că el mi-a dat ideea cu sistemul ăsta!

— Cum? Ingerul? Care inginer?

— Ingerul secției noastre.

— Aha! Ați lucrat-o împreună?

— Mi-o mai ajutat pe ici, pe colo!

— Ahaha! Desigur! Nici nu se putea altfel.

Se vede capul, mîna, spiritul inovator masculin. Sistemul ăsta de prindere...

— D-apoi eu zic să-l schimbăm...

— Ce să schimbi? Cum să-l schimbi. Asta e toată inovația. Aici e rezolvarea problemei. Și încă o rezolvare ingenioasă, îndrăzneată, bărbătească. Nu se schimbă nimic, tovarășă! Iar pe inginer trimite-l la mine.

— Numai de nu te-ar afla bărbatu-său...

— Cum!?... Ce... ce bărbat? Al... al cui?

— Al tovarășei Sanda! Ingerul nost'.

— E... e... e...?

— Da, îi măritată!

— Dacă-i măritată...

— Vă cheamă tovarășa Florica Dobrescu! anunță Gheorghiu curierul, băgînd capul pe ușă.

— Cine?

— Tovarășă Dobrescu! Directoarea!

— Cum? Nu-nțeleg. Care directoare?

— Cea care a venit acum în locul tovarășului Negosescu!

— Bine, dar... dar... „Flacăra“?... Clujul?...

— A fost înainte directoare acolo. Cinci ani! Dar ce aveți? Vă e rău?... Repede! Un pahar cu apă! Lenuța! Apă!

EI N-AU CONTRIBUIT LA SARBATOAREA NOASTRA

Desene de NELL COBAR

SOMNOROSUL: — Cum, e de-abia ora 5? Atunç să mă întorc pe partea cealaltă...

— Bine, dar angajamentul ăsta parcă l-am mai luat de câteva ori și anul trecut... De ce nu-l îndeplinim?
— Ar fi o greșeală! Țasta-i punctul nostru tare la liere angajament!

— Alo! Tovarășul Inginer-șef? E la mine ziaristul care a stat de vorbă și cu d-ta. Spune-mi, te rog, cit ai declarat că am realizat din angajamentele luate, că s-ar putea să mă întrebe și pe mine...

— Ce obiecte frumoase a lucrat fabrica noastră, bărbate! La care din ele ai lucrat și tu?
— Hm... nu vezi că și așa-i vitrina plină?
— Ce trebuia să mă mai străduiesc și eu...

INGINERUL - ȘEF: — Phii... dacă știam asta nu mă mai „omoram” să-mi „aranjez” concediul înainte de 23 August!

—...!?!

Și, mulțumit de sine, s-a culcat pe lauri.

PLASE PROST PLASATE

Pe lângă stocul de plase în număr de 15.000 bucăți, „Comraicoop“-ul din Cluj mai posedă și un stoc de birocrați. Cantitativ, ultimul stoc nu prezintă mare importanță. Calitativ însă, e tot ce poate fi mai de elită: birocrați unul și unul!

Plasele se află în depozit. Birocrații se află în birouri. Și s-au gândit într-o bună zi birocrații din birouri să scape de plasele din depozit. Poate c-ar fi fost mai bine dacă s-ar fi gândit plasele din depozit cum să scape de birocrații din birouri. Cert c-ar fi fost mai bine pentru că nu se întâmpla ceea ce s-a întâmplat. Dar, s-o luăm de la început:

Cele 15.000 de plase dorm în depozitele „Comraicoop“-ului nestingherite de nimeni din anul 1951. Ar mai fi dormit poate și astăzi dacă tovarășului Foslek Herman, gestionarul depozitului de coloniale, nu i-ar fi dat prin cap să scape de ele printr-un sistem ingenios și rapid. Salvarea a venit sub forma a 2.000 sticle cu spirt, de cite o jumătate de kilo-

gram. Spirtul urma să fie distribuit cooperativelor sătești din raion.

— Iată soluția, izbucni fericit de idee tovarășul Foslek. Fiecare sticlă vindută va fi ambalată într-o plasă. Mai cu seamă că o plasă nu costă decit... patru lei. Ieftin și original.

— Tovarășe Foslek, interveni un altul, lucrul ăsta nu e just.

— Și pentru ce, mă rog, nu e just?

— Nu e just, pentru că noi avem 15.000 de plase și în felul acesta nu scăpăm decit de două mii!

— Da, ai dreptate, m-am infuriat de pomână. Procedăm altfel. Fiecare sticlă de spirt să fie ambalată în două plase. N-o să se supere nimeni că, vorba ceea, spirtul trece, plasele rămân...

Dar pînă la urmă au rămas și plasele și spirtul. Nu era nici un cumpărător atît de naiv încît să plătească 8 lei pentru ambalaj. Despre năstrușnica idee a aflat însă și con-

ducerea „Comraicoop“-ului. Și directorul Răchita Andrei, care s-a infuriat foarte.

— Ce-i cu Foslek ăsta, frate? A picat din lună? Nu s-a gândit că măsura nu e justă? Nu s-a gândit că, obligînd cumpărătorul să ia la fiecare sticlă cite două plase, mai rămîn încă 11.000 de plase nevindute?

— Tovarășe director, a încercat un funcționar să-l convingă, sătenii nu au nevoie de plase.

— Nici noi nu avem nevoie, tovarășe. Și apoi cugetă și dumneata: o plasă, două, pe lângă casa omului, nu strică. N-o să mai vină să-țeanul la țîrg cu marfa în traistă. O să vină cu ea în plasă. Să se simtă și el mai orășean! Și, în felul ăsta, scăpăm și noi de plase...

Este și asta o soluție, deși mai există și altele: ori să rămînă spirtul fără plase, ori să rămînă plasele fără spirt, ori — și credem că aceasta este cea mai bună dezlegare — să rămînă „Comraicoop“-ul fără birocrați.

AL. VIANU

—...!?!

Omul și găina

de ȘTEFAN HORIA

Acum câteva săptămâni mă aflam la Gospodăria Agricolă de Stat „Iancu Jianu”, în regiunea Craiova, raionul Balș. Era o dimineață frumoasă de iulie. Ședeam într-unul din birourile gospodăriei, făcându-mi unele însemnări asupra celor văzute și auzite în cursul celor câteva zile pe care le petrecusem acolo, când, deodată, o larmă cumplită îmi atinse auzul. Parcă se dezlănțuiseră și cerul și pământul. Pocnetele se învălmășeau cu bubuiturile; glasuri ascuțite de femei întreceau injurăturile cumplite ale unor bărbați; iar mai presus de toate se părea că orăntăniile din întreaga lume se adunaseră în curtea gospodăriei într-un concert de sfișietoare cotcodăceli, cîrîieli, cucuriguri și alte expresii asemănătoare caracteristice unui păsăret bine crescut. Despre buna sa creștere se va vedea însă mai la vale.

Tocmai mă ridicasem, deci, pentru a mă apropia de fereastră, când un filfiit puternic mă opri locului. Ca zvrilită din praștie, o găină — așa ca de vreo două kilograme — roșie, zburliată, cu zeci de pene smulse și ochii injectați de spaimă, ateriză pe masa mea, se cramponă zdravăn de serviciul de scris, mototolindu-mi în treacă vreo câteva hirtii cu prețioase însemnări, și izbucni cu un accent de primadonă scoasă de mult la pensie:

— Tovarășe ziarist, salvează-ne!

— Pardon, zic, dar nici nu ne cunoaștem!

— Nu e timp de formalități, șipă ea. Afară ne taie, ne duce, ne lichidează. Sute de frați și de surori de-ale mele! Trebuie să intervii imediat!

— Bine, dar n-am nici o calitate! Sînt un simplu musafir aici, tovarășă... Și apoi povestea asta am auzit-o chiar din gura tovarășului director Trifu. Are dreptate omul. Cine v-a pus să dați o producție de 660 de ouă pe zi? Cui ați cerut voie să depășiți planul cu 30 la sută?

— Mizerabile! — izbucni atunci găina. Te-ai dat de partea directorului Trifu, a ingineriței zootehnice Iosana Martin și a medicului veterinar Ionescu. Da, mă rog, ai venit să ne întrebă și pe noi cum stau lucrurile?

Avalanșa aceasta avu darul să mă zăpăcească.

— Să vezi — reușii eu să biigui — să nu crezi că nu m-am documentat asupra tragicei dumneavoastră existențe din cadrul gospodăriei „Iancu Jianu”. Dar când tovarășa Iosana Martin a văzut că mă interesez cam prea mult de soarta suratelor dumitale, s-a supărat foarte, a dat fuga-fuga la tovarășul director Trifu, iar acesta m-a convocat imediat într-o ședință între șase ochi — eu port ochelari — și m-a anunțat că dacă îndrăznesc să scriu ceva despre găinile de la „Iancu Jianu”, îmi sparge ochelarii. Așa că... zic și eu ca

el: cele 1417 găini ouătoare ale gospodăriei trebuie sacrificate pentru că produc prea multe ouă!

— Lașule! — cirii cu dezgust găina. Dă-mi voie, cel puțin, să-ți povestesc istoria vieții noastre. Ascultă:

„În toamna de pomină a anului 1953 am fost aduse la G.A.S. Iancu Jianu 1500 de găinușe nevinovate, sănătoase și cu mari planuri de producție: urma să constituie colonia de păsări a mai sus-menționatei gospodării. Un val de neliniște ne-a cuprins însă, când l-am văzut pe tovarășul director Trifu luindu-se cu miinile de cap și exclamînd: „Astea ne-au mai trebuit! Abia am lichidat cele 2500 de găini de anul trecut și acum, iată! Altele!” Dar noi ne-am zis: dacă vom munci bine și vom da cît mai multe ouă, va fi mulțumit și va începe să ne iubească...”

Ză și făcut! Noi dădeam ouă, iar ei ne dădeau dracului de trei ori pe zi: adică la masa de dimineață, la prînz și la masa de seară. Masa, vorba vine, pentru că de mîncat nu mîncam decît atunci cînd se anunța vreo inspecție. Și tot atunci ne curățau și padocurile.

Așa se face că, la 14 iunie 1954, am făcut cunoștință cu holera aviară. Am petrecut în lege. Mureau pe capete. Dacă au văzut așa, ce și-au zis tehnicienii gospodăriei?! Decît să moară ele, mai bine le tăiem noi! Și fără multă vorbă au tăiat 183 găinușe pline de ouă. Dar nici noi nu ne-am lăsat mai prejos: dacă taie ei 183, murim noi 344. Și tot așa — din ambiție, nu de alta! taie ei, murim noi, în trei săptămîni am rămas, din 1500, taman vreo 800.

La 7 iulie s-a dat sentința definitivă: suprimarea. Motivul? Punerea de bețe în roatele bunului mers al gospodăriei.

— Le duceți la abatorul din Balș!

— Ați convenit cu abatorul?

— Am!

Ne urcă valorificatorul Dumitrescu Ilie într-un autocamion, mai murim cîteva pe drum de îngheșuală, și iată-ne la Balș.

— V-am adus găini. Tăiați-le! Chilipir, 9 lei kilogramul!

— Tîș! Nu tăiem găini pentru că în Balș avem porci!

Tocmeală în sus, tocmeală în jos, nimic! Cîtă vreme sînt porci în Balș, găinile n-au ce căuta.

Deci, sus în camion și înapoi, spre Iancu Jianu. Ne mai prăpădim cîteva pe drum — de bucuria căătoriei — și iată-ne din nou în ograda tovarășului Trifu. Tovarășul director se ia cu miinile de cap.

— Iar mi le-ai adus? Du-le la trust, la Craiova!

— Ați convenit cu Trustul?

— Am!

Alt voiaj, noi victime, un bottez — a făcut o surată un ou, de zguduiturile mașinii — și iată-ne la Craiova.

— V-am adus găini!

— Da' ce vîntem noi? Luați-le înapoi!

Discuție, tocmeală, parlamentări, nimic! Valorificatorul Dumitrescu Ilie tună, fulgeră, gata tranzacția! Lasă Trustului vreo două sute, ne urcă pe celelalte în camion și... înapoi, la Iancu Jianu.

Iar directorul, iar scandal. S-a hotărît! Ne taie pe toate și ne face ciorbă la cantină. Mare bucurie, mare! Taie ei cîte zece, mai murim noi cîte patruzeci, că, de cînd nu mai e tovarășul director Trifu tatăl nostru, nici

mîncare nu ne mai dă, cînd, iată, telefon de la Balș.

„Trmiteți 800 păsări, porcii rezolvat!”

Ura!!! Urcă iar în camion, dă o goană pînă la Balș, eh, iată-ne la Abator.

— Comanda de 800 de păsări!

— Au rămas 200.

— Refuzăm! Noi avem ordin de tăiere de 800. Inapoi la Iancu Jianu!

Tocmeală în sus, tocmeală în jos, nimic. Urcă iar în camion și hai! — poziție de drepti în fața directorului Trifu. Roșu, verde, galben, ce să mai zic, curcubeu nu alta, pune Trifu mina pe telefon și... ordin:

— Inapoi la Balș!

N-am mai putut răbda. Am sărit cu toatele afară din lăzi și am zbughit-o care încotro. Noi nu mai ur-căm în camion! Să urce tovarășa Iosana! Și tovarășul Trifu! Sau, dacă nu vor să urce, să fie dați jos!”

Acî se încheie spovedania găinii. În acest moment nea Ilie, valorificatorul, s-a năpustit în birou, abia trăgîndu-și sufletul, a înhățat-o pe amica Cotcodac și a răcnit:

— De data asta nu mai scăpați!

Nu știu dacă cele 161 de găini, cîte au mai rămas din 1500, continuă să se plimbe între Iancu Jianu și Balș, tur-retur eventual și Craiova — și dacă tovarășului Trifu i s-a luat piatra de pe inimă, văzîndu-și, în sfîrșit, stocul lichidat. Am plecat de la Gospodărie chiar în ziua aceea și, potrivit „înțelegerii” pe care am avut-o cu tovarășul director, mai ales că țin foarte mult la ochelari, pînă acum n-am suflat o vorbă. Suflarea... și-au dat-o găinile de la Iancu Jianu. Din vina cui? Să judece cine se cuvine!

UN VINZĂTOR... ELASTIC

CLIENTUL: — N-aveți un număr mai mare?
VINZĂTORUL: — Țsta-i pe măsura dv. ! Pielea se mai lasă cu timpul...

CLIENTUL: — N-aveți un număr mai mic?
VINZĂTORUL: — Țsta-i pe măsura dv. ! Pielea se mai strînge cu timpul...

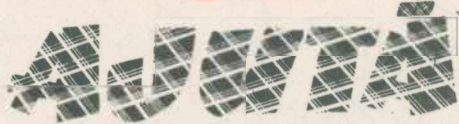
CLIENTUL: — E destul?
VINZĂTORUL: — Penfru dv. am un număr exact pe măsură!

1953
AUGUST
Festivalul

AGE / BEKE / POKOJ / PAIX / MIP / PAZI
SI PRIETENIE

—...!?!

URZICA

La sezișarea noastră, Sfatul popular regional Plocești, ne informează că Sfatul popular orășenesc Tirgoviște a rezolvat problema străzilor N. Bălcescu, C. Brincoveanu, Vasile Roaită, etc. Vor fi curățate de grămezile de bolovani și moloz, rămase de la recenta canalizare, și vor fi pavate.

Lucrările au și început. Le execută tot „Întreprinderea regională de construcții Plocești”, care a făcut și canalizarea, fără să fi ridicat și molozul.

Acum vrea să ridice molozul și să facă și pavarea.

★

Ministerul Sănătății (Direcția asistenței medicale antituberculoase, Serviciul sanatorii și preventorii) răspunde sezișării noastre privitoare la lipsurile de ordin administrativ semnalate la Sanatoriul T. B. C.-Balotești, regiunea București.

Pentru remedierea acestor lipsuri, forul superior a decis să se... lipsească de directorul-adjunct administrativ Ghionda Ion și de administratorul Ștefănescu Niculae. (Administratorul a fost mutat disciplinar la o altă unitate, iar directorul-adjunct a fost îndepărtat din serviciu ca necorespunzător).

Acum au mai rămas de îndepărtat... lipsurile.

La serviciul mecanic - șef al uzinelor „Steagul roșu” din Orașul Stalin cutia de propuneri a ajuns la dă de gunoi.

Desen de V. TIMOC

CUTIA DE PROPUNERI: Fiind umplută cu gunoaie nu te pot primi. Ar mai avea loc, cel mult, atitudinea conducerii față de propuneri!

Desen de I. G. POPESCU

ING. ȘEF: — Totul e vreaște, dar pot să critici pe cineva dacă nu-ți nimeni aici!

Draiga Urzico

DRAGĂ URZICO,

După nenumărate amânări, iată că sosise, în sfârșit, și ziua mult așteptată a desfășurării campionatului republican de atletism al școlilor medii.

Tovarășii Hudea, de la C. C. F. S., și Nemeș, președintele „Progres”-ului din Carei, s-au ocupat personal de buna desfășurare a... amânărilor. N-a trecut nici jumătate de oră de la începerea probelor și tovarășul Hudea a oprit concursul pentru a pune terenul la dispoziția a două echipe de fotbal care-și făcuseră pe neașteptate apariția pe stadion!...

Tovarășul Hudea a explicat că meciul trebuie să se desfășoare de urgență, deoarece câștigătorii vor primi ca premiu...50 de sticle cu bere de la gheață!...

Avea omul dreptate: berea caldă nu-i bună la nimic.

Mureșanu Alexandru
Carei

URZICUȚO,

Ca să poți călători cu trenul, e necesar să scoți bilet. Lucru elementar. De aceea, am scos și eu bilet. Un bilet pentru vagon de dormit. Plecam de la Simeria la București și voiam să dorm în tren.

Asta s-a întâmplat în ziua de 12 aprilie. Trenul a intrat în gară, s-a oprit și apoi a plecat. Trenul a plecat și eu am rămas. Dar n-am rămas singur. Am rămas cu biletul. Pentru că trenul ăsta avea de toate: și vagoane de clasă, și vagon de coletărie, și vagon-restaurant, numai vagon de dormit n-avea.

Acum stau și mă întreb: dacă trenul ăsta n-avea vagon de dormit, pentru ce s-au vândut astfel de bilete?

Ori cei din gara Simeria dorm și fără vagon de... dormit?...

N. Bratu
Hunedoara

URZICO DRAGĂ,

Urmăresc cu pasiune, în ziare, buletinul meteorologic. Și, când văd prevestindu-se „averse de ploaie” și umezeală, mă apucă îngrijorarea.

Nu sînt reumatic. Sînt însă... vecin cu o clădire în care Sfatul popular al Capitalei ține costumele ansamblului său de cîntece și dansuri. Umiditatea acelei case amenință să distrugă frumusețe de costume, în valoare de cîteva sute de mii de lei.

Și dacă pe vreme de soare le macină umezeala, ce trebuie să fie pe bițele costume cînd plouă!

Mi se umezesc și mie ochii numai că mă gîndesc la ele. Sfatul popular însă nu se gîndește. Faptul dă de gîndit.

T. Mircea
Intrarea Zalomit 6

URZICO,

În comuna Moi, raionul Tg. Jiu, cine are vacă și nu vrea să dea cotă de lapte, procedează ca femeia Joița Barbonie și consătenii ei Gheorghiuță și Bivolaru.

Ei s-au dus la medicul veterinar Lungu Pavel și i-au cerut certificate cum că vacile lor sînt sterpe, deși nu erau, iar pe baza acestor certificate au fost scutiți de cotă de lapte.

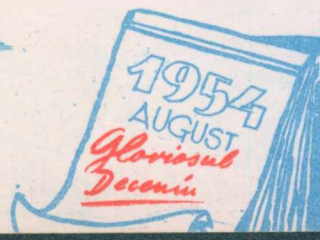
Așa i-a învățat agentul veterinar Roșca Gheorghe, subalternul medicului, că tot așa a procedat și el cu vaca lui.

Simplu, nu? Că dacă ei, ca veterinari, nu s-or pricepe la d-alde d-astea, apoi cine să se priceapă?

Pricepi... cum devine.

I. Sbriciog
Tg. Jiu
str. 14 octombrie nr. 2

— Of! Coane, coane, noi mai rezistăm?

URZICU

N-A AJUTAT

„Urzica“ n-a reușit să ajute Direcția regională P. T. T. R. Craiova și Oficiul P. T. T. raional Tg. Jiu să aibă atitudini mai juste în munca lor.

1. — Direcția regională, sesizată de noi că Oficiul raional a săvârșit o abatere, a trimis sesizarea s-o rezolve...chiar oficiul în culpă.
2. — Oficiul în culpă a cocoloșit pe factorii poștali Udrică și Craicu permițându-le să nu-și facă toată cursa pînă la oficiul Cîlnic, ci să lase corespondența și coletele la o distanță de 8 km, la cantonul Brădiceni.
3. — Pe factorii poștali Ionescu Gr. Constantin și Mîndruleahu Vasile, cu serviciul pe altă rută, șeful raionului i-a obligat să facă și munca factorilor cocoloșiți și, fiindcă n-au vrut, i-a pedepsit.
4. — Răspunzînd sesizării, atît Oficiul raional cît și Direcția regională fac afirmații neconforme realității: că factorii Ionescu și Mîndruleanu „au fost pedepsiți pentru că au venit la oficiu, contrar dispozițiilor: fără cal și fără cariolă“. Realitatea: Oficiul raional le-a comunicat în scris celor doi factori că au fost pedepsiți pentru că nu s-au deplasat la cantonul Brădiceni, ca să facă și munca chiulanșilor.
5. — Răspunsuri cum că au fost sancționați factorii poștali chiulanșii Udrică și Craicu, și șeful raional abuziv, n-am primit.

— Phii, ce încurcătură! Ce ne facem, tovarășe, că n-avem decît o singură chitanță nr. 1 !?..

NEGRU PE ALB

● „Editura agro-silvică de stat“ a publicat de curînd o broșură în titlul „Din practica perdelelor de protecție din Dobrogea“.

„Practica perdelelor“? Nu se poate. Perdelele nu fac practică. Fie ele și forestiere. Practică fac inginerii silvici, care plantează aceste perdele. Ele, perdelele, fac doar umbră.

De pildă, perdelele din titlul acestei broșuri aruncă — din punct de vedere al limbii — o umbră destul de neconvenabilă asupra Editurii agro-silvice.

● Pe contrapagina copertei interioare a cărții „O tragedie americană“ de Theodore Dreiser, apărută în „Editura de stat pentru literatură și artă“, e tipărită următoarea precizare: *Portretul: N. Roni.*

Prin aceste cuvinte pare să se spună că în carte se află un portret al cuiva și că acest portret e făcut de pictorul N. Roni.

Dar despre al cui portret e vorba, nu se spune.

Păcat! Deoarece în carte nu e nici un portret, și cititorii ar vrea să știe al cui e portretul care... nu e.

Probabil că, inițial, editura a intenționat să publice portretul autorului în toate exemplarele, dar ulterior s-a răzgîndit și, în loc să-i mai facă autorului portretul, le-a făcut unor cititori... figura.

● Subsemnatul Popescu Gh. Ioan, din comuna Volovăț, raionul Rădăuși, regiunea Suceava, vă rog să mă lămuriiți:

1. — În ce an a murit scriitorul Constantin Mille?

— în 1921, cum se afirmă în „Literatura română, culegere de texte pentru clasa a IX-a“ (Editura de stat didactică și pedagogică), vol. II, pag. 63?

— sau în 1927, cum se afirmă în prefața volumului „Versuri și Proză“ de Const. Mille (Biblioteca pentru toți), pag. 11?

Răspuns: Constantin Mille a murit în anul 1927, cum se afirmă chiar și pe plășile de pe strada care-i poartă numele, în București.

2. — În ce an s-a născut poetul D. Th. Neculuță?

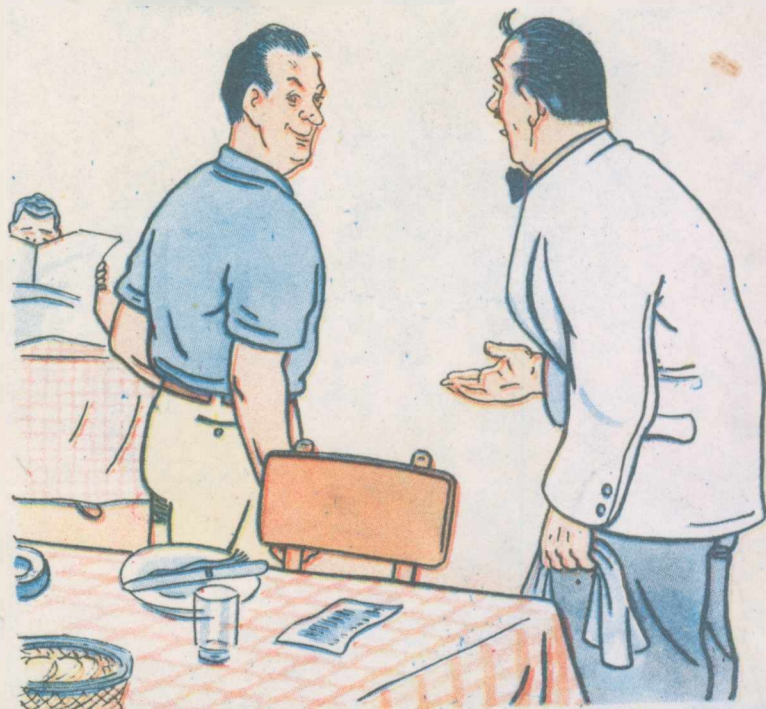
— în anul 1839, cum se afirmă în mai sus-pomenita „Culegere de texte pentru clasa a IX-a“?

— sau în anul 1859, cum se arată în „Limba română, manual unic pentru clasa a VII-a elementară“?

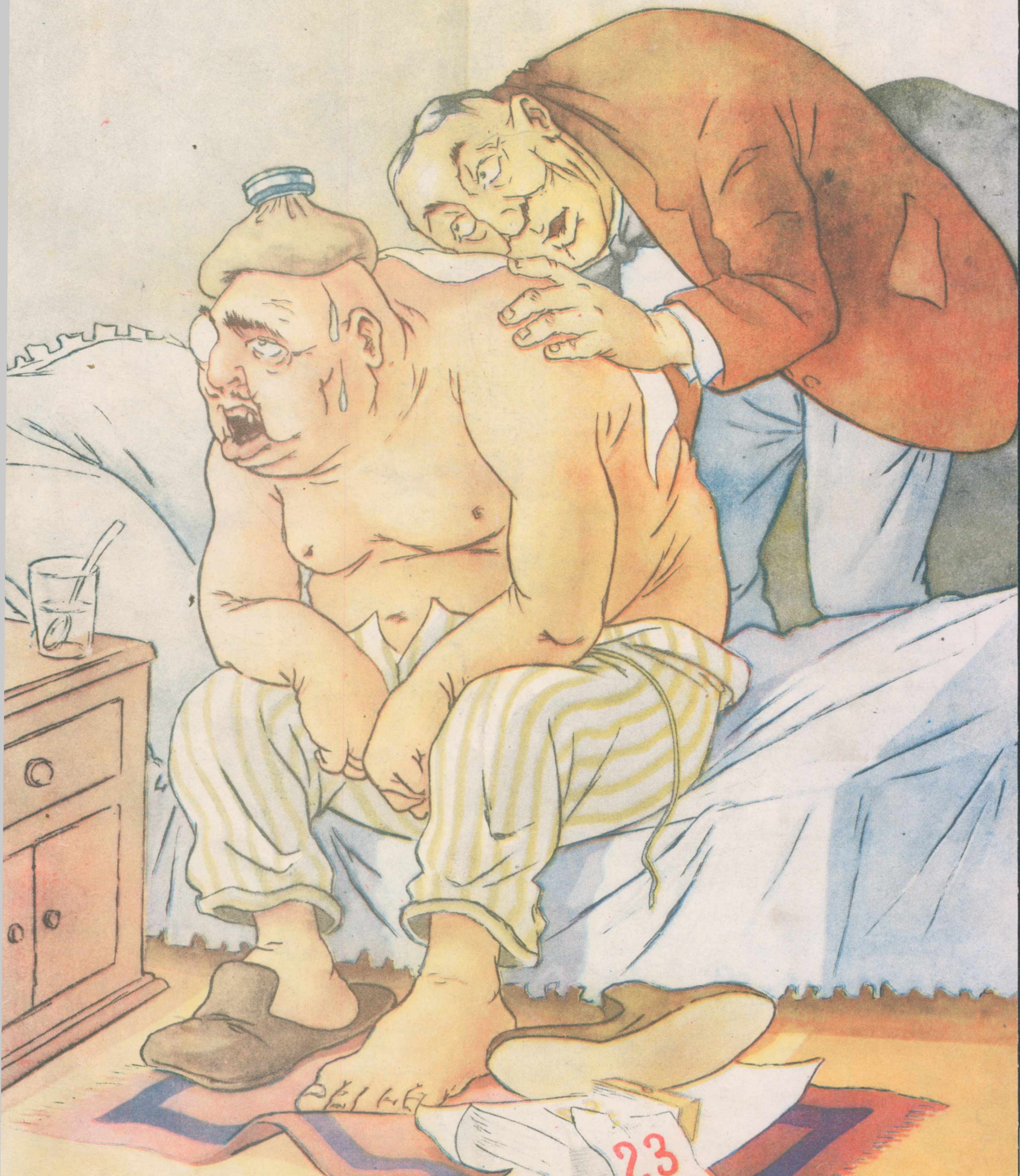
Răspuns: E... elementar. În 1859 s-a născut. Eroarea din „Culegerea“ pentru clasa a IX-a medie se explică prin conștiințozitatea... medie a autorilor și a editurii.

NĂRAV VECHI

Desen de FRED GHENĂDESCU

— Cînd ați plătit, ați uitat ospătarul.
— N-am mîncat ospătar l..

OBSESI E

- Coane Jenică, spune mata „treizeci și trei”!
- Două 'ștrei, două 'ștrei... două 'ștrei...